

Vi tryggar
din vardag
och stöder
ditt arbete!

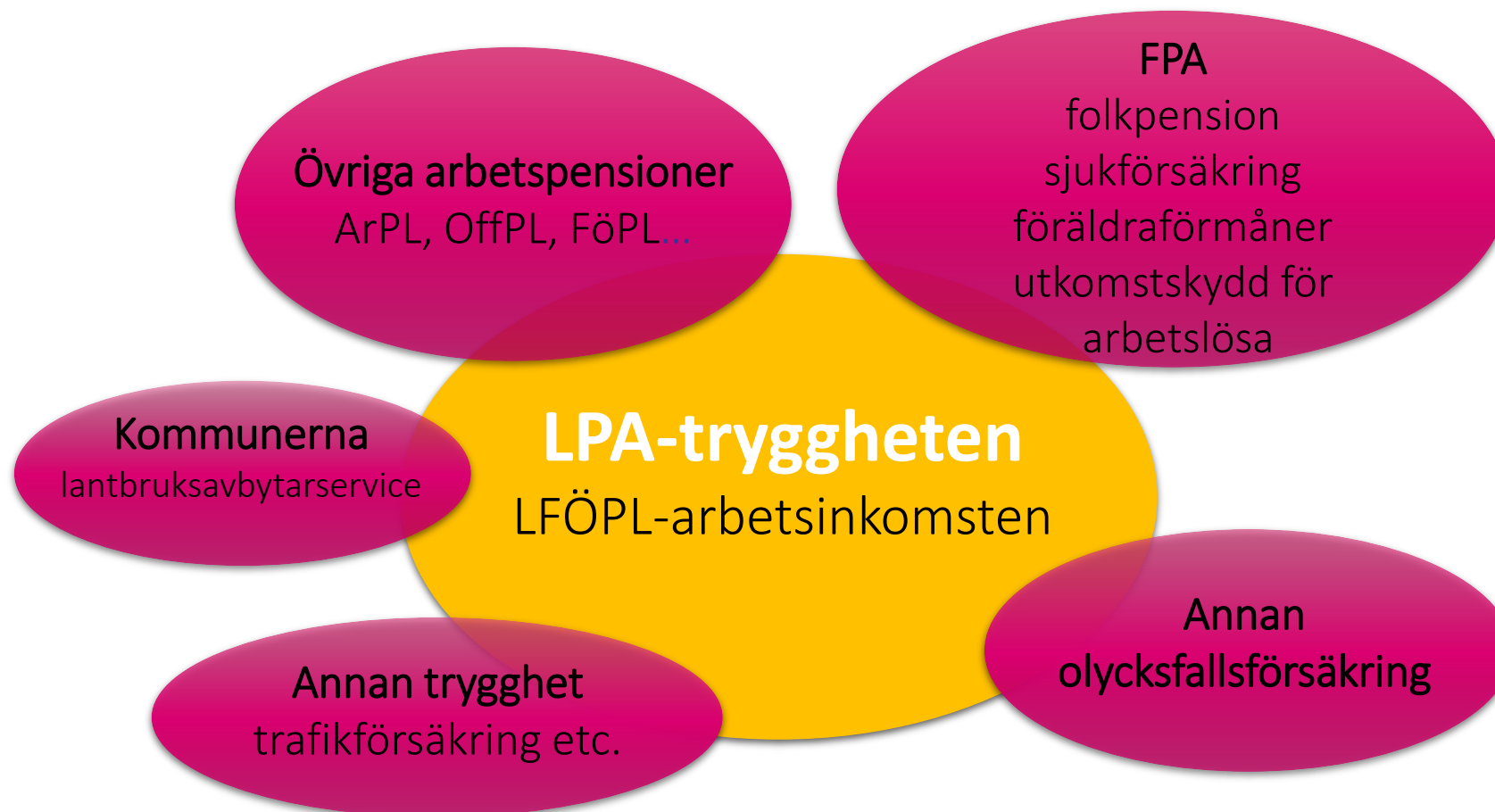

LPA-trygghet och pensioner

Generationsväxlingsdag

Borgå 31.1.2023, Karis 1.2.2023

LPA är med i samarbetet

LPA-tryggheten

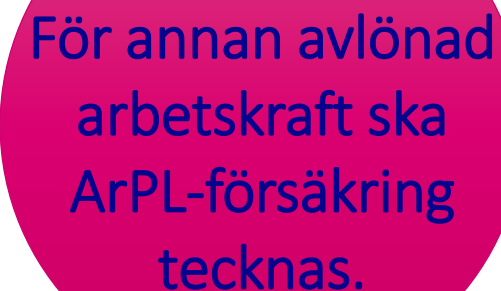
- **LFÖPL-arbetspensioner**
- **OFLA-arbetskadeförsäkring**
olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar
- **Fritidsolycksfallsförsäkring**
- **LPA-sjukdagpenning**
- **Grupplivförsäkring**
- **Hälsofrämjande tjänster**
 - avbytarservice
 - företagshälsovård
 - rådgivning om skydd och säkerhet i arbetet
 - projektet Ta hand om bonden

LPA-tryggheten är för dem som har LFÖPL-försäkring.

LFÖPL-försäkringen omfattar

- **Företagare**
- **Företagarens make, maka eller sambo**
- **Familjemedlemmar**
- **De som bedriver jordbruk i form av en sammanslutning**
 - till exempel en gård som ägs av två personer gemensamt
 - alla är LFÖPL-företagare
- **Delägare i ett dödsbo**
 - delägarna är antingen LFÖPL-företagare eller familjemedlemmar

För annan avlönad
arbetskraft ska
ArPL-försäkring
tecknas.

LFÖPL-försäkringen är grunden för LFÖPL-pensionen

Lantbruksföretagarnas arbete jämte tillägg försäkras enligt LFÖPL

- Beskattning enligt GårdsSkL: LFÖPL
- Beskattning enligt NärSkL: FÖPL

Från och med 1.1.2017 sparas 1,5 procent pension in per år

- Under övergångstiden 1,7 procent för 53–62 åringar

Försäkringens giltighetstid och LFÖPL-arbetsinkomsten inverkar på pensionsbeloppet

- Pensionen blir allt högre ju längre LFÖPL-försäkringen är i kraft och ju högre arbetsinkomsten är

LFÖPL-försäkring även då arbetet fortsätter vid sidan om pensionen

- OFLA-försäkringens betydelse då arbetet fortsätter

LFÖPL-
försäkring från
och med 18 år
fram till att den
avslutas
(68/69/70)

LFÖPL-pensionsskydd när försäkringen upphör

LFÖPL-pensionen sparas in utifrån LFÖPL-försäkringen

- arbetsinkomstens omfattning
- försäkringens giltighetstid

Pensionsskyddet kvarstår trots att försäkringen upphör före åldern för ålderspension

- Varje års arbetsinkomst och inkomster registreras till en årsnivå
- Beaktas justerad med lönekoeficienten sedan då pensionen beviljas
- Det insparade pensionensbeloppet kvarstår även om pensionssystemet förändras
- Pensionen kan sedermera beviljas av en annan pensionsanstalt än LPA
 - vanligtvis alltid då arbete utförs efter LFÖPL
 - en annan pensionsanstalt kan också bevilja LFÖPL-pensionen

Kontrollera
hur mycket
pension du
har sparat in i
ditt arbets-
pensions-
utdrag

Hela arbetspensionssystemet eftersträvar längre tid i arbetet

Den grundläggande utgångspunkten är att allt fler fortsätter fram till åldern för ålderspension

- Samma grundtanke gäller för LFÖPL
- Alternativen för tidigare pensionering har minskat

Ålderspension när åldern är inne

- Från och med 2017 tidigast när den egna åldersklassens lägsta ålder för ålderspension har nåtts
- Åldern för ålderspension är fortfarande 65 när det gäller folkpensionen

När ska jag gå i LFÖPL-ålderspension?

- Du behöver inte gå i pension genast då åldern uppnås
 - uppskjutningsförhöjning 0,4 procent/månad från och med den egna åldersklassens lägsta ålder för ålderspension
- LFÖPL-ålderspension förutsätter inte att LFÖPL-verksamheten har upphört
 - ålderspension i arbets- och tjänsteförhållande endast om arbetet upphör

Pensionsåldern stiger gradvis

Födelseår	Lägsta åldern för ålderspension	Insparandet av pension upphör
1954 eller tidigare	63 år	68 år
1955	63 år 3 mån	68 år
1956	63 år 6 mån	68 år
1957	63 år 9 mån	68 år
1958	64 år	69 år
1959	64 år 3 mån	69 år
1960	64 år 6 mån	69 år
1961	64 år 9 mån	69 år
1962–1964	65 år	70 år
1965 eller senare	Bunden till förändringen av den förväntade livstiden, ändringen högst 2 mån/åldersklass	

Ålderspension i delar = partiell ålderspension

Partiell förtidspension

- Den egentliga ålderspensionen tidigast från och med åldersklassens lägsta pensionsålder
- Det är möjligt att ta ut en del av ålderspensionen tidigare redan från 61 år
 - Av den sparade pensionen antingen en fjärdedel eller hälften (eller $1/4$ och senare $1/4$)
 - Minskning på 0,4 procent på grund av den förtida pensionen beräknat från den lägsta åldern för den egna ålderspensionen
 - Minskningen kvarstår i den förtida delen även senare
- Inga villkor gällande arbetstid eller minskning av inkomsterna

Uppskjutning av pensionen

- Det är också möjligt att ta ut ålderspensionen i delar efter att du har nått din egen pensionsålder
 - Antingen $1/2$ eller $1/4$ (eller $1/4 + 1/4$)
 - Uppskjutningsförhöjning på 0,4 procent/mån beräknat från den lägsta åldern för den egna ålderspensionen

Du kan inte
ansöka om
partiell
ålderspension
retroaktivt

Invalidpension vid nedsatt arbetsförmåga

– arbetsoförmåga som pågått i minst ett år

Vid bedömningen av förutsättningarna beaktas förutom medicinska faktorer även socio-ekonomiska faktorer (utbildning, ålder, boplat, tidigare verksamhet osv.)

- Helhetsbedömning
- För personer som fyllt 60: mildare bedömning, arbetets yrkesinriktade natur betonas

När villkoren uppfylls

- Partiell pension eller ”full” pension
 - Partiell pension om arbetsförmågan är nedsatt med minst 2/5
 - Full invalidpension när arbetsförmågan är nedsatt med 3/5
- Pension eller rehabiliteringsstöd
 - Pension om arbetsförmågan är nedsatt permanent
 - Rehabiliteringsstöd om arbetsförmågan förväntas återställas

Arbetskarriärpension för personer som har fyllt 63 år från och med 2018

- Arbete som pågått länge och som orsakat belastning och slitage

LFÖPL-rehabilitering – kort lärokurs

Hot om arbetsförmåga under de närmsta åren – om cirka 5 år

- Det är möjligt att påverka hotet (eliminera eller skjuta upp förverkligandet)

LFÖPL-rehabiliteringen är alltid yrkesinriktad rehabilitering

- Hjälpmedelsrehabilitering
 - Hjälpmedel som underlättar arbetet (lastare, luftsitsar och andra maskiner och utrustningar)
- Omskolning i ett annat yrke där hotet om arbetsförmåga inte finns

Ansök om rehabilitering på en särskild blankett

- Bifoga läkarutlåtande och en eventuell kartläggning av förhållandena som företagshälsovården har gjort upp

Rehabilitering är alltid primär

- LPA utreder alltid rehabiliteringsmöjligheterna i samband med behandlingen av ansökan om invalidpension

Skyddet fortsätter också efter döden

Familjepension

- Förmånslåtarens pension som utgångspunkt
 - Pension som betalas ut eller kalkylerad pension
- Efterlevandepension för änkan/änklingen
 - Den efterlevandes egen pension eller kalkylerade pension kan påverka beloppet av efterlevandepensionen
 - Från och med 1.1.2022 under vissa villkor också för sambor
- Barnpension för barn
 - Fram till 20:e levnadsåret (barn som fyllt 18 år får sin pension inbetald på sitt eget konto)
 - Om det inte finns en efterlevande part beviljas barnen den efterlevandes andel

Grupplivförsäkring

- Efterlevande (make eller under vissa villkor också sambo)
- Efterlevandes andel
 - Minskar med åldern
- Olycksfallsförhöjning
- Barns andel (alla barn under 22 år)

Se till din LPA-trygghet behändigt på nätet

Sköt dina
ärenden när
det passar
dig!

I LPA:s e-tjänst kan du

- ansöka om försäkringar och godkänna en LFÖPL-ansökan som lämnats in
- lämna in skadeanmälningar och reseräkningar
- ansöka om LPA-sjukdagpenning
- se dina ansökningar om förmåner och beslut
- ansöka om ålderspension, partiell ålderspension, invalidpension och fortsatt rehabilitering
- se beloppen av dina försäkringsavgifter, förmåner som du har och en uppskattning av förmånernas nivå
- skicka bilagor och meddelanden
- skriva ut eller beställa intyg
- ta fram ditt arbetspensionsutdrag
- göra ändringar i dina adressuppgifter och bankförbindelser
- ansöka om betalningstid och ta fram en översikt över betalningssituationen